

วรจักรษ์ ชาวคำน 2557: การบรรเลงกลองในวงดนตรีม้งกละ: กรณีศึกษา วง ศ.ราชพฤกษ์ศิลป์
อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา) สาขา
ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา ภาควิชาดนตรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุพจน์ ยุคลธรวงศ์, ศษ.ด. 293 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาองค์ความรู้ด้าน
ต่าง ๆ ของดนตรีม้งกละ วง ศ.ราชพฤกษ์ศิลป์ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย และ 2. ศึกษาและ
วิเคราะห์รูปแบบการบรรเลงกลองของวง ศ.ราชพฤกษ์ศิลป์ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

วงดนตรีม้งกละเดิมเรียกว่า “วงปี่กลอง” มีรูปแบบการบรรเลงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ โดยมี
พัฒนาการและรูปแบบของดนตรี ซึ่งมีรากฐานเช่นเดียวกับ “เบญจครุฑยางค์” ในอินเดียที่
แพร่กระจายเข้ามาในแถบเอเชีย ซึ่งประเทศไทยได้รับวัฒนธรรมดนตรีเข้ามา ปัจจุบันวงดนตรี
ม้งกละนิยมบรรเลงอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก และอุตรดิตถ์

การบรรเลงกลองในวงดนตรีม้งกละ วง ศ.ราชพฤกษ์ศิลป์ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย
พบว่าได้มีการสืบทอดต่อกันมาเป็นจำนวน 3 รุ่นจนถึงปัจจุบัน โดยมีการปรับเปลี่ยนทั้งในด้าน
การผสมวงดนตรี การใช้เครื่องดนตรี และจำนวนบทเพลง ปัจจุบันนี้วงดนตรีม้งกละ วง ศ.ราช
พฤกษ์ศิลป์ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย มีบทเพลงที่ใช้บรรเลงในกิจกรรมหรือประเพณีต่าง ๆ
ทั้งหมด 11 เพลง จากกลุ่มหน้าทับของการบรรเลงกลองขึ้นและกลองหลอน ทั้งหมด 3 กลุ่ม ได้แก่
กลุ่มไม้ครุ กลุ่มกิริยาของสัตว์ และกลุ่มกิริยาของคนและเทพ กลองขึ้นมีรูปแบบการบรรเลง 24
รูปแบบ กลองหลอนมีรูปแบบการบรรเลง 17 รูปแบบ กลองม้งกละมีรูปแบบการบรรเลง 16 รูปแบบ
สำหรับฆ้องกระแต ฆ้องใบเล็ก ฆ้องใบใหญ่ ฉาบเล็ก ฉาบใหญ่ และกรับ ทำหน้าที่เป็นเครื่อง
ดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะ โดยปีทำหน้าที่บรรเลงทำนองหลักในวงดนตรีม้งกละ

ดนตรีม้งกละมีบทบาทสำคัญในสังคม กล่าวคือได้ถูกนำไปบรรเลงเพื่อความบันเทิง และ
ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและพิธีกรรมต่าง ๆ ทั้งงานมงคล และงานอวมงคล